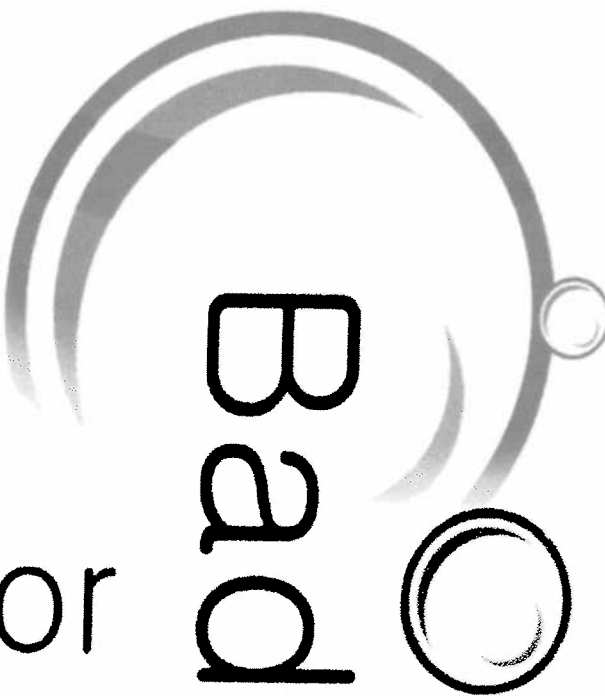

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Baderum for Alle

Slutrapport for "Baderum for Alle",
31.01.2009 – 31.01.2011

Formål med projektet

Formålet med projektet er at skabe en nytænkning af baderummene på baggrund af brugerens behov - både udtrykte og uudtrykte. Altså at skabe en brugerreven innovation på området, der er medhjælpende til, at brugerne bliver mere selvhjulpne i de gøremål, der anses som værende menneskets mest intime.

For at afdække behovet og mulighederne for fremtidens baderum, og for at det fører til en stærkere kobling mellem hjælpemiddelleverandører, borgere og institutioner inden for plejesektoren, har "Baderum for Alle" en overordnet vision, samt to delvisioner i forhold til henholdsvis brugere og systemet for bevilling af produkter.

Vision

"At udvikle et fremtidsorienteret baderum som er både brugbart og indbydende for alle, med udgangspunkt i øget tilgængelighed og selvhjælp for personer med fysiske og kognitive funktionsnedsettelses."

Bruger

"At tage udgangspunkt i både erkendte og ikke-erkendte brugerbehov i forhold til at skabe en helhedsorienteret og optimistisk tilgang til badeoplevelsen."

System

"At skabe en baderumsløsning, der baserer sig på en bedre integration imellem brugere, institutioner og leverandører i forhold til at forbedre implementeringsmulighederne for innovative baderum."

Projektet har følgende konkrete mål :

- En præcis kortlægning af konkrete indsatsområder for baderummet
- Mockups, visualiseringer og prototyper af nye produkter
- Forslag til lovændringer
- Kortlægning af implementeringsvanskeligheder
- Modeller til sikring af succesfuld implementering af nye teknologier /produkter

Partnere

Beskrivelse af partnerne

Teknologisk Institut, Center for Robotteknologi, har haft det overordnede ansvar for projektet, herunder ansvar for projektledelse og formidling. Derudover bidrager centeret til projektet ved at matche brugerens behov til løsningsforslag.

Syddansk Universitet, Institut for Industri og Byggeri besidder kompetencer inden for brugerdreven innovation, design og produktudvikling. Institutet er den ledende kraft i den brugerdrevede innovationsproces, produktudvikling og bistår formidling.

Hjælpe middelinstituttets formål er at øge udbredelse, implementering og modning af hjælpe midler i Danmark.

Pressalit Care er en produktionsvirksomheder som udvikler, producerer og markedsfører boligprodukter for funktionshæmmede til brug i badeværelser og køkkener.

Nueva er en privat virksomhed som hjælper private og offentlige organisationer med at forstå mennesker, adfærd og forandringer igennem kvalitative studier.

Guldmann beskæftiger sig med fire forretningsområder: forbedring af arbejdsmiljøet overalt indenfor den sociale sektor, øget mobilitet for kørestolsbrugere, udligning af niveauforskelle, der gør det muligt for disse at forcere fysiske barrierer i omgivelserne, samt kompetenceudvikling indenfor sundhedsfremme, ergonomi og HR.

EyEd Innovation er en industriel designvirksomhed specialiseret i MedTech og design engineering.

Damixa er global leverandør af armaturløsninger til køkken og bad med fokus på dansk design, høj funktionalitet og stor brugervenlighed.

CIM Gruppen varetager højt specialiseret software-udvikling og innovation på tværs af virksomhedens fire forretningsområder med udgangspunkt i elektronik og industrielle systemer.

Aarhus og Slagelse Kommune har fokus på udvikling af nye teknologiske løsninger til bl.a. plejecentre og boliger, til gavn for brugere og personale og med udgangspunkt i en overordnet økonomisk vurdering.

**TEKNOLOGISK
INSTITUT**

UNIVERSITY OF SOUTHERN DENMARK

HJÆLPEMIDDEL
INSTITUTET

nueva

Guldmann™

damixa™
When design makes sense

CIM Gruppen

SLAGELSE
KOMMUNE

Partnerernes bidrag

Projektet er arbejdsmæssigt organiseret i fem hovedområder. Partnernes bidrag ses af matrixen.

Brugerdreven Innovationsproces

Hvad er mulighederne og udfordringerne ved at anvende den brugerdrevne innovationsproces indenfor baderum?

Effektvurderingsredskab

Howdan sikres og evalueres de kvalitative kriterier for baderummet?

Cost-Benefit / Return of Investment

Hvilke omkostninger og redskaber er tilknyttet en vurdering af baderummet?

Produktudvikling

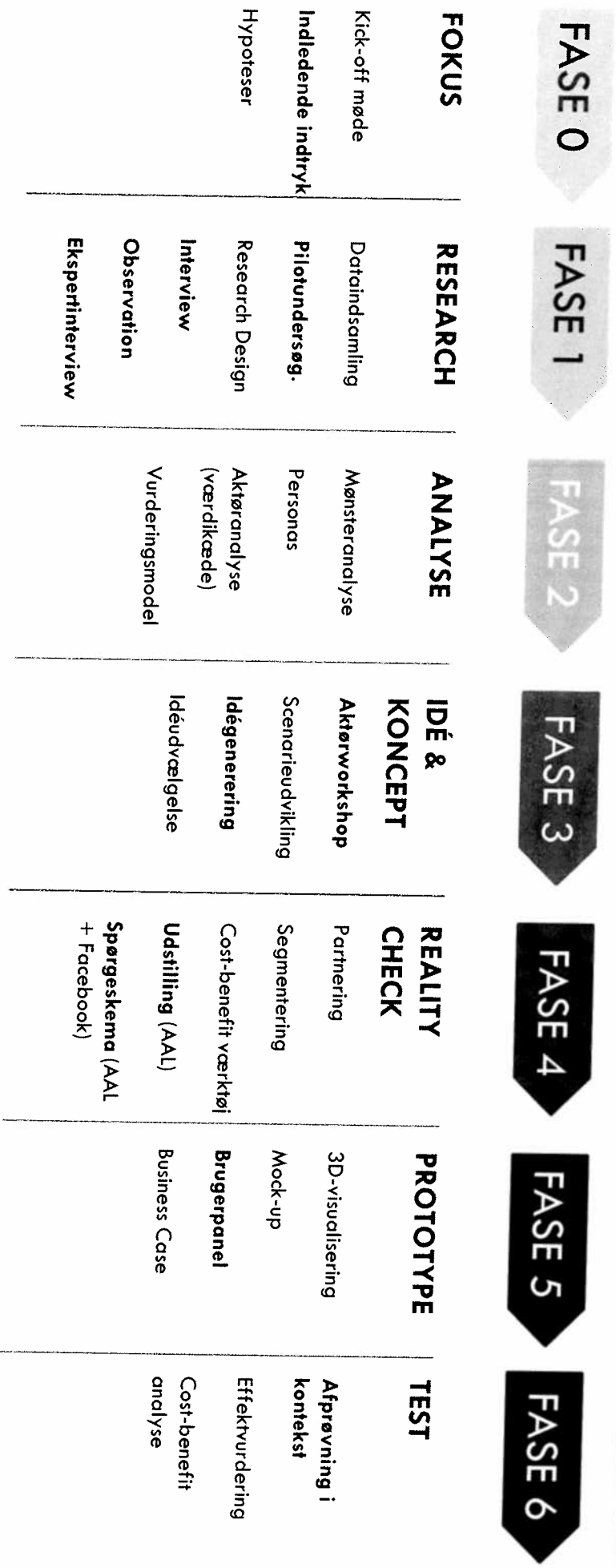
Hvilke nye produkter retter sig mod brugerens behov og samtidig introduceres i et tæt samarbejde med producenter?

Implementering

Hvilke processer skal bringe aktørerne tættere sammen i forhold til den daglige interaktion med produkterne og implementering i hverdagen?

Matrice for partneres involvering i projektets hovedområder	Brugerdreven Metode	Effektvurderingsredskab	Cost-Benefit	Produktudvikling	Implementering og system
Teknologisk Institut	X	X	X	X	X
Syddansk Universitet	X	X		X	
Pressalit Care			X		X
EyED				X	
Guldmann	X		X	X	X
Hjælpeinstituttet	X	X			X
Nueva	X	X			X
Slagelse Kommune	X		X		X
Aarhus Kommune	X		X	X	X
Damixa	X			X	
CIM Gruppen	X		X	X	X

Innovation med udgangspunkt i brugernes behov

Baderum for Alle har især fokuseret på baderum til personer med fysiske eller kognitive funktionsnedsettelser, men også kommende brugeres ønsker og behov har været inddraget for at kunne udvikle baderum og produkter dertil, som er både attraktive og tilgængelige for så mange som muligt. Fremtidens baderum har således været i kikkerten. Ambitionen i projekter har været at involvere brugere og andre relevante aktører direkte eller indirekte i processen helt fra behovsafdækning til

produktvurdering. Dette er lykkedes og har været en stor gevinst for projektet og dets autenticitet. Ovenstående viser den brugerorienterede innovationsproces, inkl. hvilke fremgangsmåder og metoder, der er anvendt i de forskellige faser. Fase 0-2 svarer til projektets første år, mens fase 3-6 svarer til andet og sidste år. Punkter markeret med **lilla** angiver, hvor brugere/aktører har været direkte involveret i processen.

Innovation med udgangspunkt i brugernes behov

2. PARTICIPATORY DESIGN/INNOVATION

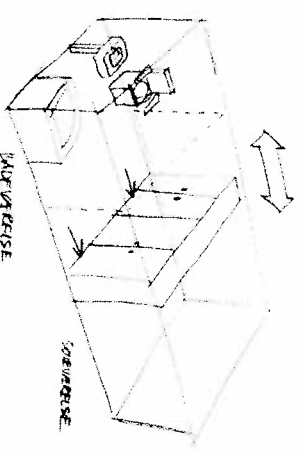
Flere gange undervejs blev brugere og andre aktører inddraget direkte i innovationsprocessen, bl.a. da 69 deltagere på en **ekstern workshop** i Dansk Design Center udvekslede erfaringer og idégenererede med udgangspunkt i udvalgte personas behov og ønsker. Resultatet blev et omfattende **idékatalog**.

Ni delprojekter blev igangsat, baseret på idéer fra workshoppen eller tilvejebragt af projektets virksomhedspartnere. Via en intern **scenario session** tog et overordnet koncept yderligere form, nemlig ABC-konceptet, der bl.a. omhandler et fleksibelt baderum, som via en flytbar væg kan variere imellem at være et lille badeværelse med toilet, håndvask og bruser eller et større baderum, og hvor valget af indretning er baseret på graden af selvhjælp samt individuelle ønsker til pladsudnyttelse, bade faciliteter og wellness. Se skitser på side 21.

ABC-konceptet blev bygget i en rå skeletkonstruktion til **AAL-Forum** (Ambient Assisted Living konference i Odense). På udstillingen gav dialog og **spørgeskemaer** en god peiling på konceptets modtagelse, herunder muligheder og barrierer. De besøgende havde mulighed for at flytte på elementerne i baderummet (simple hvide kasser), og kunne derigennem beskrive og iscenesætte deres tanker om fremtidens baderum. AAL-udstillingen var en effektiv måde at teste et koncept på via mange respondenter, men var også ret ressourcekrævende i form af tid og penge.

Workshop i Dansk Design Center – professionelle tegnere fastholdt idéerne

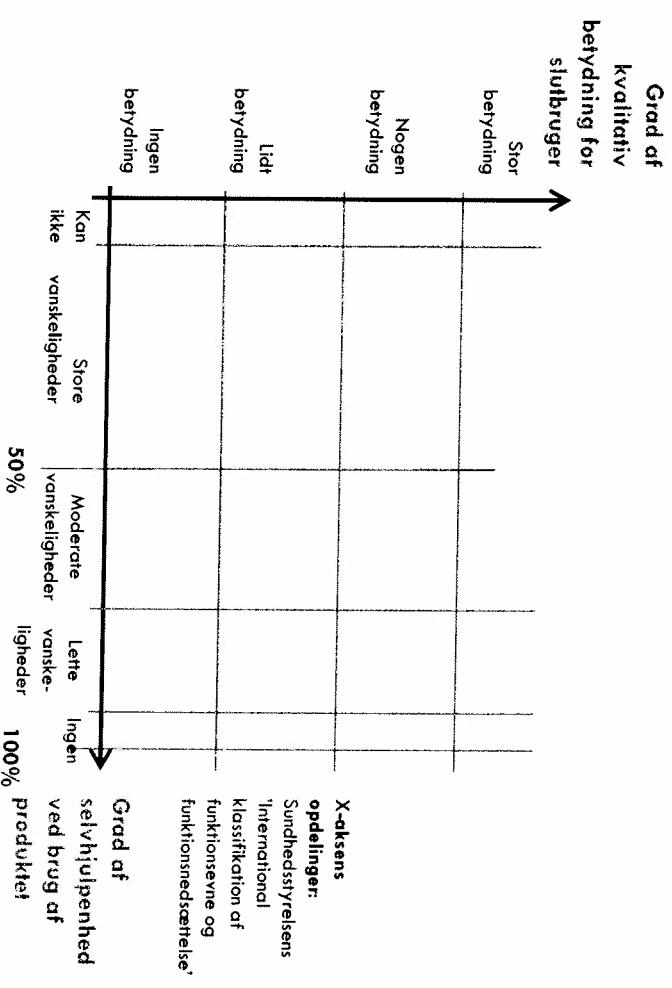

AAL-Forum: afstemning via spørgeskemaer om rum-konstellationer vist som rå skeletkonstruktion med hvide kasser til at illudere inventar i baderum.

Innovation med udgangspunkt i brugernes behov

Senere hen i projektet blev en mockup af et nyt produkt til forflytning (idéoplæg fra Guldmann) **testet i en virkelighedsnær kontekst** af brugere med cerebral parese (spastisk lammelse), deres hjælper og en terapeut. Scenancen verificerede tankerne i grundidéen, og bevægemønstre, oplevelser ved brug af produktet og udviklingsperspektiver blev observeret og diskuteret, bl.a. ud fra en **vurderingsmodel**, som var blevet udviklet på baggrund af det forudgående arbejde med afdækning af brugernes behov og øvrige aktørers interesser.

Delkonklusion: Det har været givtigt at arbejde og idéudvikle direkte med brugere og andre aktører, bl.a. var resultatet af workshoppen i Dansk Design Center imponerende og fint at arbejde videre ud fra. I forhold til samarbejdet om afprøvning af produktidéer var udfordringen forinden at udvikle værktøjer til, at bruger og andre aktører kunne få formulæret, visualiseret og markeret deres tanker om projektets idéer. Vurderingsmodellen var et fint værktøj til virksomheder, der på denne måde kunne visualisere målet med et nyt produkt – hvilket kan være en fordel i forhold til at skulle overbevise en kunde – men modellen virkede til at være lidt for kompleks, når det gjaldt om at få hjælpernes og borgernes besyv med.

Vurderingsmodellen havde til formål at visualisere målsætningen for produktet (producentens mål), dvs. hvor stor en forbedring hhv. borger og hjælper skal opleve, og desuden blev den brugt til at markere, hvad det faktiske produkt (mockup-afprøvning) flyttede for brugerne, både kvantitativt og kvalitativt.

Innovation med udgangspunkt i brugernes behov

3. LEAD USER METODE

En lead user blev koblet på Baderum for Alle i forbindelse med mockup-**afprøvning** og videreudvikling af '3-i-én', hvor håndvask, toilet og muligvis bruser kombineres i ét og samme produkt (se skitse på side 21). Denne **lead user** er maskiningeniør og dermed også kyndig til at indgå direkte i konstruktionsovervejelser. Det gav en utrolig let tilgang til afprøvning af produktidéen og til at konkretisere, hvad der yderligere ville være brug for. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at ved at læne sig for meget op af tanker, udsagn og krav fra én bruger vil løsningen kunne bevæge sig i en for specialiseret retning, således at produktet ender med kun at henvende sig til en snæver målgruppe.

Afprøvning og udvikling af '3-i-én'

4. OVERORDNET KONKLUSION

Det har været givtigt og udfordrende at inddrage brugere og andre aktører i innovationsprocessen:

- Det har været tidskrævende at planlægge besøg og seancer og desuden vanskeligt at identificere de bedst egnede informanter, især i starten af behovsafdækningen, hvor projektet arbejdede med mange målgrupper. Undervejs lykkedes det at snævre feltet lidt ind og der blev i sidste del af behovsafdækningen fokuseret mere, på baggrund af de erfaringer, der var blevet gjort ind til da.
- Der er blevet brugt en del energi på at finde metoder til at åbne op for den til tider tabubelagte virkelighed, der udspiller sig i et baderum. Ved at teste bl.a. interviewguides og visuelle stimuli i en indledende pilotundersøgelse lykkedes det at tilpasse disse virkemidler, så de var meget anvendelige og gav vigtige informationer undervejs i fx den store behovsafdækning.
- Det har i forbindelse med den indledende behovsafdækning været svært at engagere projektets virksomhedsdeltagere direkte i arbejdet, der både var tidskrævende og mere teoretisk funderet end de er vant til. På flere projektmøder forsøgtes det at forankre findings hos virksomhedspartnerne, bl.a. ved at vise videoklip af rutinemæssige handlinger i baderummet, og der blev afholdt et par interne workshops undervejs i projektet. Der kunne med fordel være brugt mere tid på projektmøderne på bl.a. videoklips, fx ved at benytte disse som grundlag for en mere omfattende diskussion af målgruppers behov. Personas var en rigtig god metode til at fastholde behov og ønsker, og de var enkle for virksomhedspartnerne at sætte sig ind i og gode at referere til løbende.

Resultater pr. samarbejdspartner

Teknologisk Institut

Teknologisk Institut, Center for Robotteknologi, har igennem brugerdreven innovation fået en enestående mulighed for at perspektivere og i højere grad integrere robotteknologier til nye anvendelser inden for badrum.

De nye metoder har sat fokus på både kvalitative interaktioner med vores teknologier og medvirket til, at vi kunne finde anvendelse for nye typer af evalueringer med en lang række af forskellige aktører.

Projektet har endvidere udvidet vores netværk indenfor mere bygningsintegreerede løsninger, hvilket har bidraget til en god debat både i forhold til en byggefaglighed, lovgivning, brugere og personale. Dette har resulteret i en bredere formidlingsplatform for velfærdsteknologi.

Baderum for Alle har givet os mulighed for at bidrage til meget konkrete produkter som kan videreføres til markedet.

Syddansk Universitet

Syddansk Universitet, Institut for Industri og Byggeri (hedder nu Institut for Teknologi og Innovation) har i høj grad fået det ønskede udbytte af at indgå i Baderum for Alle, nemlig:

- Dybere indblik i plejesektoren, velfærdsteknologi og fremtidens udfordringer på området.
- Udvikling af metoder til afdækning af selv meget intime behov, bl.a. blandt personer med fysiske og kognitive funktionsnedsættelser.
- Erfaring med mønsteranalyse, modeldannelse og formidling heraf på et for os nyt område.
- Udvikling og afprøvning af innovationsprocesser, herunder metoder og konkrete produktudviklingsforløb.
- Yderligere erfaring med offentligt/privat samarbejde, i dette tilfælde udfordringer og fordele ved konstellationen af kommuner, vidensinstitutioner og private virksomheder.
- Udbygning af netværk inden for det velfærdsteknologiske område.

Resultater pr. samarbejdspartner

CIM Gruppen

Vi er fremkommet med produktidéer, som er udsprunget efter evaluering af emner diskuteret på gruppens møder.

Vi har haft rig udbytte af kontakter, specielt til Robot afdelingen på Teknologisk institut samt personer i og omkring Syddansk Universitet.

Disse kontakter har positiv medvirket til at åbne døre på steder, hvor vi uden denne hjælp ville have haft problemer med at trænge igennem.

Den øvrige del af gruppen har gennem konstruktiv feedback medvirket positivt til udviklingen af det samlede produkt.

Vore tilbagemeldinger fra AAL i Odense samt Struer og Helsingør Kommune har været meget positive, og der er desuden etableret kontakt til en række institutioner i ind- og udland.

Samlet har disse ting været en uvurderlig styrke og har bevirket, at vi nu er på vej med prøvekøring af vores produkt.

Århus Kommune

Aarhus Kommune har i forbindelse med Baderum for Alle fået sat fokus på de mange kvadratmeter, der 'spildes' på badeværelser i de i forvejen små plejeboliger. Der er i projektperioden etableret et tæt samarbejde med bygningsafdelingen og sammen har vi nu et langt større fokus på at udfordre de eksisterende pladskrav til badeværelser.

Projektet har bidraget til at tænke innovativt og i nye produkttyper i badeværelser, og dette er mundet ud i et nyt projekt 'Fremtidens baderum', støttet af Socialministeriet.

Projektkoordineringsgruppen har været bredt sammensat, hvilket har været en stor inspiration i sig selv!

Resultater pr. samarbejdspartner

Nueva

Nueva valgte at deltage som partner i projektet, særligt med forventning om at styrke viden om og kompetencer inden for velfærdsteknologisk innovation i et borger-, system- og samfundsperspektiv. Desuden var partnerkredsen af private virksomheder, vidensinstitutioner og kommuner interessant både i forhold til læring, netværk og realiserbarhed af løsninger.

Projektet har overordnet opfyldt målene for Nueva.

Eye-D

EyeD har deltaget i projektet Baderum for Alle. For eyeD blev det en åbning til REHAB-markedet, som var et helt nyt indsatsområde for eye-D. eye-D havde for nogle år tilbage kigget på markedet, men ikke fundet det attraktivt. Baderum for Alle blev en øjenåbner for, at der gemmer sig et stort potentiale for nye innovative løsninger indenfor hjælpemiddelområdet.

Konkret gav Baderum for Alle os mulighed for at møde professionelle partnere med stor indsigt i området. F.eks. repræsentanter for plejesektoren, med stor viden om sektorens konkrete udfordringer; og repræsentanter for producenter, med indsigt i markedet. Baderum for Alle har medvirket til, at eye-D i dag har et interessant netværk på området, og har medført konkrete fremdrættede samarbejder.

Resultater pr. samarbejdspartner

Damixa

Generelt har vi fået værdifuld sparring omkring brugerdrevene innovationsprocesser hos Damixa. Repræsentanter fra Baderum for Alle har deltaget i innovationsworkshop og adskillige møder med henblik på at få konstrueret de rette processer for produktudvikling fremadrettet, differentieret i forhold til produkttyper, ressourcer etc.

Damixa har sideløbende arbejdet med de nye processer og afprøvet dele af dem i et pilotprojekt omkring udvikling af et nyt designprodukt med afsæt i brugerinvolvering. Undervejs i dette forløb har vi fået meget god feedback til, hvorledes udbyttet kunne optimeres ved eksempelvis brug af alternative og supplerende metoder.

I projektet har vi desuden udviklet en test af et "håndtag for alle" i relevante brugergrupper, således at vi fik relevant feedback til design og funktionalitet på produktet.

Slagelse Kommune

For Slagelse Kommune har deltagelsen i projekt Baderum for Alle givet en unik mulighed for at reflektere over vores drift og opgaveløsning fra en anden vinkel, end den der er dominerende i hverdagen. Hverdagen på ældreområdet er præget af, at vi er en driftsvirksomhed med en stram økonomistyring. I projektet har vi haft mulighed for at se løsninger og muligheder i brugerperspektivet hos borgere og medarbejdere. Konkret har projektet givet en mere brugerorienteret tankegang i vores projekter inden for velfærdsteknologien og den tankegang er bl.a. blevet forankret i vores strategi for velfærdsteknologi.

Resultater pr. samarbejdspartner

Hjælpeinstitutter

Hjælpeinstituttet har deltaget i projektet af flere grunde. Dels for at få større viden på området ”ny teknologi i baderummet”, for at få erfaring med analyser og modeller for afdækning og præsentation af brugerens behov og dels for at etablere et netværk blandt Danmarks førende aktører inden for velfærdsteknologi i baderummet.

Hjælpeinstituttet har fået opfyldt disse ønsker.

Guldmann

Vi har via arbejdet i projektet fået yderligere bekræftet at velfærdsteknologiske løsninger ikke står alene, uden den procesorienterede vinkel. Implementering af velfærdsteknologi skal være en sammenhæng mellem teknologi, ressourcer og gevinster både får den enkelte borger, kommunen samt producenter.

Det er vigtigt i de kommende år, at der bliver øget fokus på brugerdrevet innovation, og at samarbejdet mellem kommuner og producenter i den sammenhæng styrkes. Både i forhold til hjælpeinstitutter og ikke mindst arbejdsredskaber som bidrager til arbejdsmiljøet og *Tid til omsorg*. Projektet her har bidraget til forståelsen for de barrierer der er for interessenterne hele vejen rundt i processen det være sig slutbrugere, sagsbehandlere, entreprenører, interesseorganisationer, producenter etc.

Projektet har udvidet vores netværk, dels via medlemmerne i projektgruppen samt de workshops og konferencer, som har været undervejs. Vi har fået afprøvet et konkret idékoncept, som har udmøntet sig i udviklingen af et produkt, vi påtænker at implementere på markedet.

Målbare effekter

Projektets forventede resultater var:

1. En præcis kortlægning af konkrete indsatsområder for baderummet
2. Mock-ups, visualiseringer og prototyper af nye produkter
3. Forslag til lovændringer
4. Kortlægning af implementeringsvanskeligheder
5. Modeller til sikring af succesfuld implementering af nye teknologier /produkter

Bl.a. på baggrund af målinger indenfor:

- Tilfredshedsundersøgelse blandt både plejekrævende og personale med fokus på erfaringer med nye baderumsløsninger.
- Samlet cost-/benefiturdering af potentialet for udvalgte baderumsløsninger til plejekrævende mål i udgifter i forhold til tilfredshed og effektivitet. Dette vil kunne skabe grundlag for politisk prioritering på området, samt bruges som udgangspunkt for fremtidig innovativ produktudvikling hos involverede virksomheder.
- En evaluering af metoderne til inddragelse af brugere med nedsat funktionsevne i den innovative proces.

På de følgende sider opsummeres resultaterne, som desuden kan findes i den vedlagte eksterne folder.

1. Indsatsområder

Følgende indsatsområder er blevet kortlagt igennem det første år af projektet. Indsatsområderne blev konklusionen i en ekstern rapport udsendt i december 2009 og efterfølgende anvendt og diskuteret på en ekstern workshop på Dansk Design Center i februar 2010.

Funktionaliteten skal sikres i baderummet, så det opleves som en **enkel, tryk og komfortabel** proces at tilgå og udføre aktiviteter i baderummet.

Velværen i baderummet skal styrkes bl.a. igennem mere **socialt accepterede produkter**.

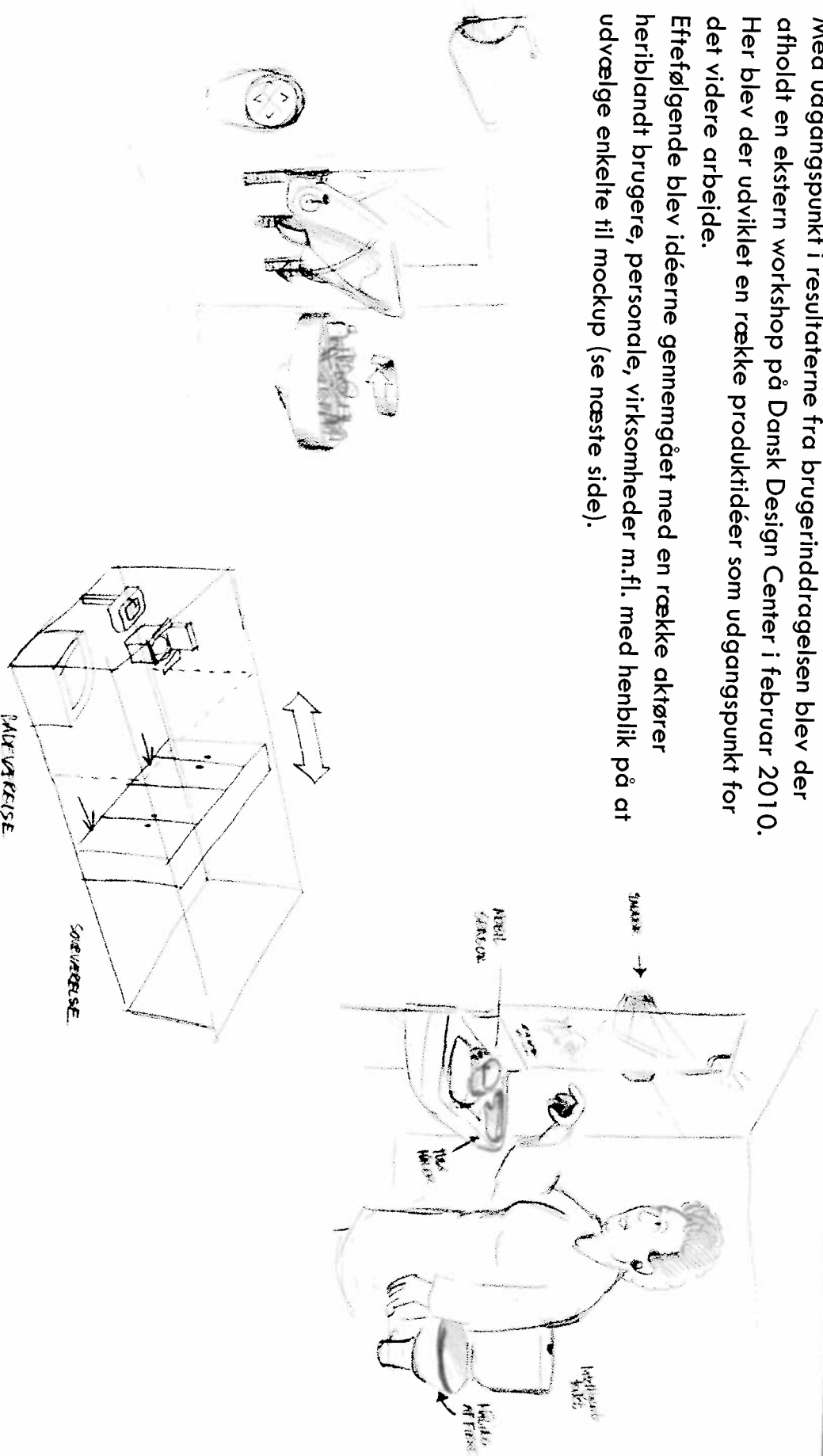
Et større fokus på **selvhjælp** i baderummet med udgangspunkt i en fælles **platform**, som kan justeres i forhold til **individuelle behov**.

Bevillingssystemet skal bibringe en positiv oplevelse af **involvering og medbestemmelse**, så tildelingen opleves som **gennemskuelig og effektiv**.

2. Mockups og visualiseringer

Med udgangspunkt i resultaterne fra brugerinddragelsen blev der afholdt en ekstern workshop på Dansk Design Center i februar 2010. Her blev der udviklet en række produktidéer som udgangspunkt for det videre arbejde.

Eftfølgende blev idéerne gennemgået med en række aktører heriblandt brugere, personale, virksomheder m.fl. med henblik på at udvælge enkelte til mockup (se næste side).

2. Mockups og visualiseringer

Plejeportal til understøtning af kommunikation

Brugerdreven
Innovationsmodel

3-i-én baderumsprodukt
- Flexibel håndvask
- Flytbart toilet
- Integreret badeløsning
Integreret opbevaring
og affaldsløsninger
Intelligente
belysningsløsninger
Vandarmatur

B
A
D
E
R
U
M

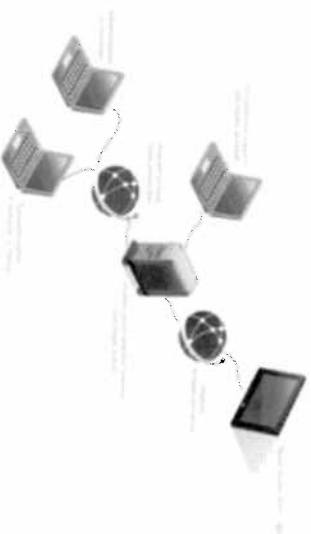
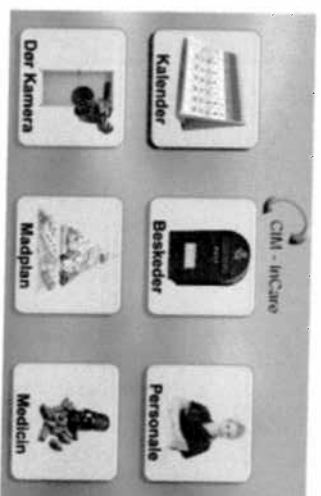
Selvhjulpen
personforflytning
Flexible
vægopbygninger

B
O
L
I
G

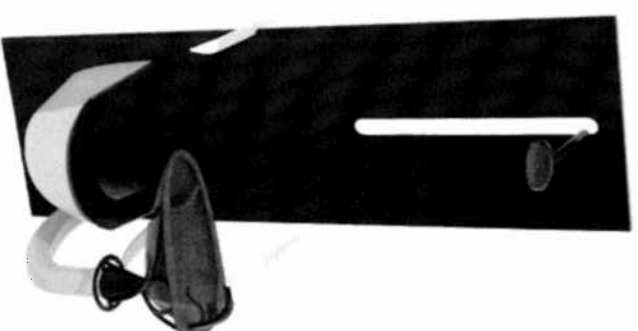
B
O
E
N
H
E
D

2. Mockups og visualiseringer

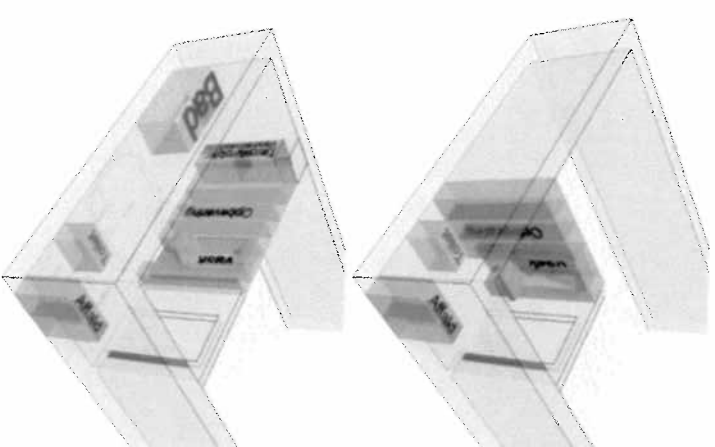
Det er ikke alle produkterne som kan fremvises, da nogle videreføres til produktion af de deltagende virksomheder, men dette er et uddrag.

Plejeportal til understøtning af kommunikation imellem personale, borger og pårørende samt styring af inventar til individuelle behov.

3-i-én integration af bad, toilet, håndvask i ét samlet produkt

Fleksibelt baderum, som kan ændres afhængig af behov og livsstil med integreret affaldshåndtering og intelligent opbevaring.

3. Forslag til lovændringer

Løbende igennem projektet har der været observeret en række barrierer og udfordringer i projektet, bl.a. i forhold til kompleksitet i bevillingssystemet, procedure for tilskud til nye produkter i forhold til serviceloven samt ikke mindst gældende krav for størrelse og indretning af baderum.

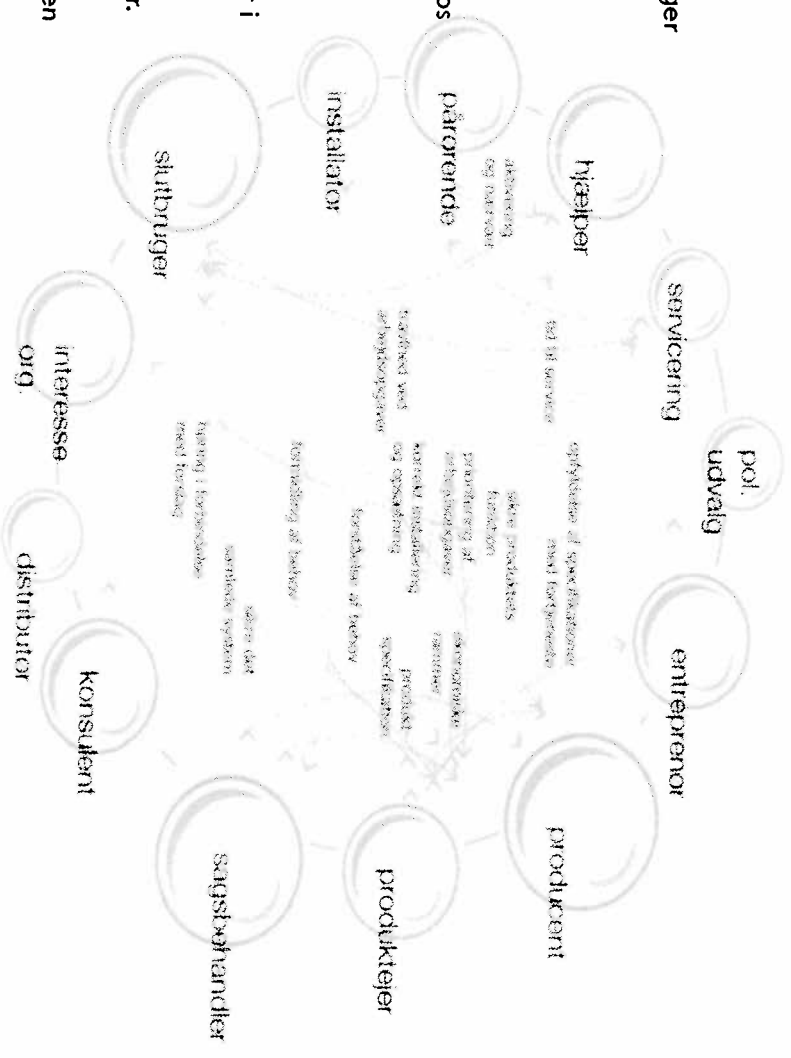
På den afsluttende workshop på Velfærdens Innovationsdag blev barriererne diskuteret og prioriteret med følgende resultat, og der markerede sig et stort ønske om at prioritere lovændringer i forhold til de mange forskellige standarder der eksisterende i forhold til indretning af baderum (Ribe, Dansk Standard, byggeregl.).

Det afgørende er at prioritere en lovgivning som:

- Ikke primært tager udgangspunkt i pladskrav, bl.a. for hjælpere
- Giver mulighed for at prioritere indretning i forhold til forskellige målgrupper
- Etablerer fælles standarder (Ribe, Dansk Standard, byggeregl...).
- Går i dialog med arbejdsstilsynet om alternative løsninger til indretningen, f.eks. for borgere med specielle behov og ønsker (wellness og lign.)
- Giver mulighed for at anlægge en totaløkonomisk vurdering og integration af drifts- og anlægsbudgetter.

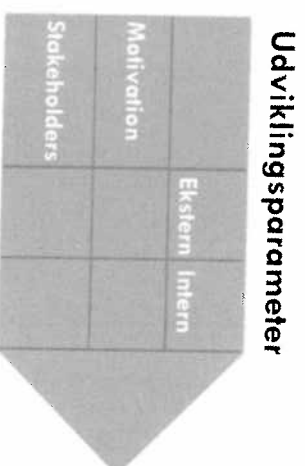
4. Implementeringsvanskeligheder

- Stramme økonomiske rammer imellem producent og produktejer baseret på produktets principielle funktionering og i mindre grad øvrige krav og ønsker til produktet.
- Sikring af produktspecifikationen fra projekteringen ved implementering i byggeriet, da entreprenører (og installatører) vælger det 'økonomisk mest fordelagtige' produkt med den størst mulige fortjeneste på kort sigt.
- Sagsbehandlerens udfordring med at formidle brugerens reelle og tidssvarende behov igennem nuværende administrative procedurer, hvor det personlige går tabt.
- Manglende viden omkring udbud og anvendelse af nye produkter hos konsulenter (f.eks. arkitekter, ergoterapeuter m.fl.) i forhold til at specificere produkterne til bygherren.
- Udfordringer med at forstå specifikke brugerbehov og dermed opfylde kravene fra slutbrugerne hos producenter og produktejere.
- Sagsbehandlerens administrative rolle som myndighedsrepræsentant i forhold til den personlige indlevelse i brugerens behov.
- Servicepersonalets udfordringer med at servicere produkterne i forhold til viden om et større udbud af og mere komplekse produkter.
- Produktejers udfordringer med at sikre et samlet totalkoncept for baderumsløsninger i forhold til forskellige leverandører og udviklingen af nye produkter.
- Lang og kompliceret proces for bevilling af produkter (uden medindflydelse).

5. Model for nye prod.

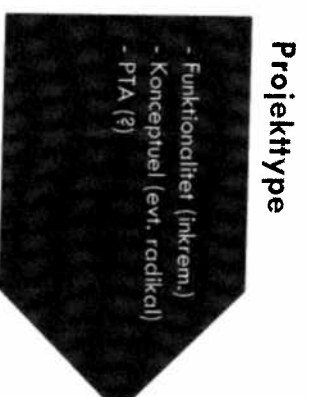
Nedenstående model blev udviklet i Baderum for Alle for at vise en mulig vej til innovationsbestrivinger hos Damixa:

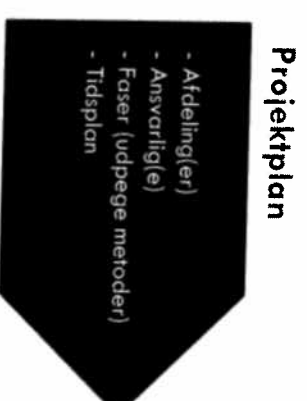
Hvert tilfag til nye produkter vurderes via denne matrix, der beskriver hvilket potentielle både interne og eksterne interessenter ser i idéen.

Dermed holdes produktidéen op mod virksomhedens produktporteføljestrategi, der linker til virksomhedens vision og i øvrigt løbende opdateres i forhold til relevante (fremtidige) tendenser på produktområdet.

Går idéen igennem nøleøjet, klassificeres den i forhold til nyhedsværdi og dermed hvor idéen hører til i virksomheden.

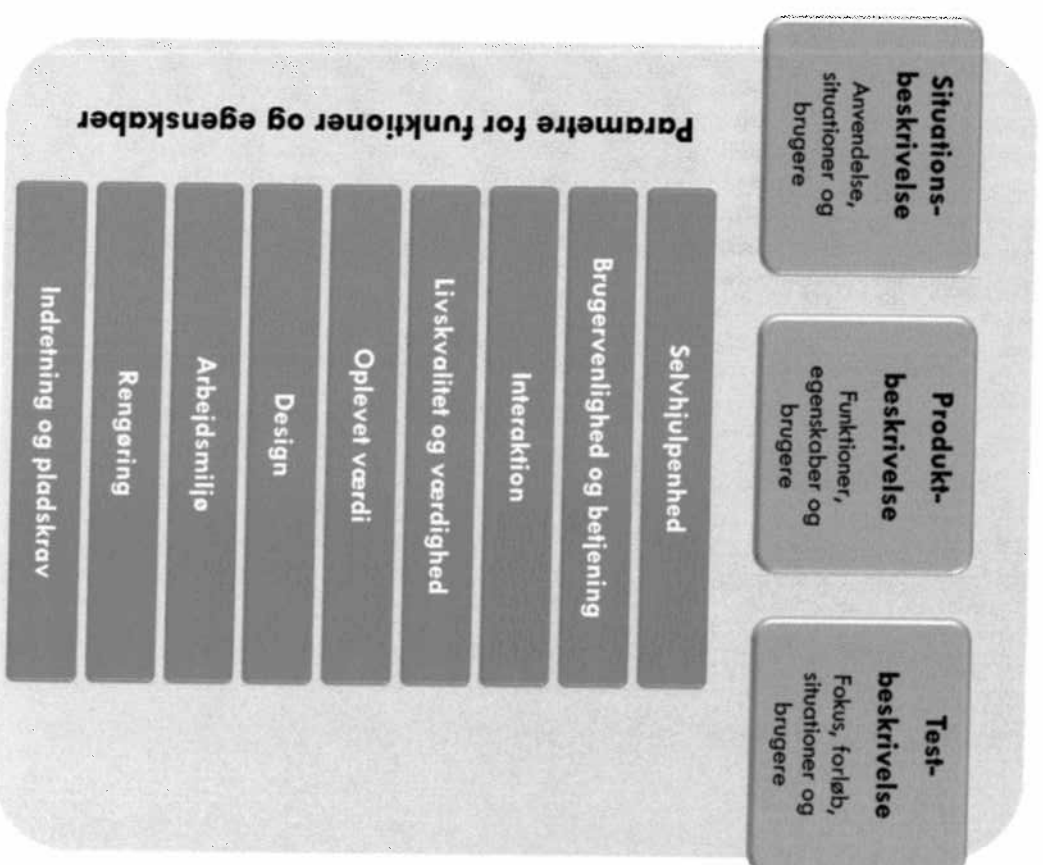
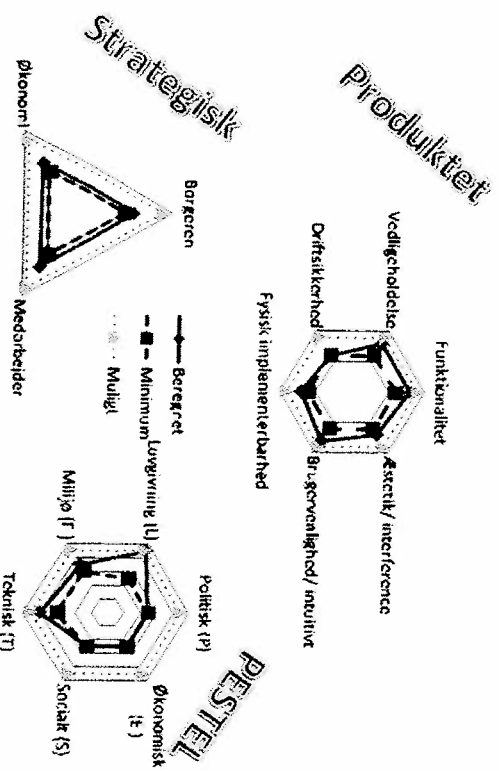
Inden igangsætning af selve produktudviklingen planlægges forløbet naturligtvis.

5. Model for nye prod.

Cost-benefit (nederst) og effektvurderinger (til højre) er blevet udviklet som centrale redskaber i processen.

Parametre i modellen:

Produktet:	Funktionalitet	Pestel:	Politisk (P)
	Estetik/interference		Økonomisk (E)
	Brugervenlighed/intuition		Socialt (S)
	Fysisk/implementerbarhed		Teknisk (T)
	Driftssikkerhed		Miljø (E)
	Vedligeholdelse		Lovgivning (L)
Strategi:	Borger		
	Medarbejder		
	Økonomi		

1. Formidlingsaktiviteter

Aktivitet	Tidspunkt	Målgruppe	Bemærkninger
24-siders folder	December 2009	Alle aktører	Status for projektets første år. Blev også brugt som invitation til workshop.
Hjemmeside: www.baderumforalle.dk	Januar 2010	Alle interesserede	Er løbende blevet opdateret.
Fremtidens Baderum, Design Workshop	Februar 2010	Producenter, bygherrer, kommuner, rådgivere, arkitekter, designere	69 aktive deltagere. Endags-arrangement i Dansk Design Center i København.
maXi-konference Dialog omkring metodik for brugerdreven innovation, EBST	April 2010	Alle interesserede	Åbent arrangement på Aalborg Universitet
CareNet arrangement om baderum	August 2010	Kommuner og producenter	Deltagerarrangement hos Pressalit Care med ca. 50 deltagere.
'Gå glad i bad – hele livet' Interview til Syddansk Universitets magasin 'Nye Viden'	September 2010	Alle interesserede danskere	Lektor Marianne Harbo Frederiksen fortæller om sit forsknings- og udviklingsarbejde i forbindelse med 'Baderum for Alle'. Der er siden blevet citeret fra artiklen i bl.a. Ældresagens magasin 'NU'.
Stand på den internationale konference AAL-Forum i Odense	September 2010	Brugere, producenter og formidlere af velfærdsteknologi	Standen blev opbygget med inspiration fra filmen 'Dogville' og var en del af 'Innovation World', der var en udstilling med fire forskellige boliger. Her blev alle del-resultater præsenteret bl.a. cost-benefit, effektivvurdering, produkter m.m.
'Fremtidens baderum er fleksible' Interview til 'nyhedsinformation.dk'	November 2010	Ledere i Social- og Sundhedssektoren	Marianne Harbo Frederiksen bygger videre på fortællingen fra artiklen 'Gå glad i bad – hele livet'.

2. Formidlingsaktiviteter

Aktivitet	Tidspunkt	Målgruppe	Bemærkninger
Opsummering på resultaterne præsenteret under forelæsningsrække i USA i San Francisco, Phoenix, Pittsburg og Boston	November 2010	Forskere indenfor 'Healthcare', sundhed, velfærd, arkitektur og design	Bo Sjerne Thomsen medbragte og præsenterede Baderum for Alle ved besøg hos udvalgte forskergrupper.
TV-forelæsning om betydningen af fleksibelt byggeri	November 2010	Alle interesserede danskere	Fælles forelæsning om bl.a. A+B konceptet af Bo Sjerne Thomsen og Marianne Harbo Frederiksen.
Optagelse til DR-programserien 'Danskernes Akademi'			Optagelsen sendes først i foråret 2011 på DR2 og lægges desuden på DRs hjemmeside.
Seminar om brugerorienteret innovation	December 2010	Virksomheder i hjælpemiddelbranchen	Et formidlingssamarbejde mellem de EBST-støttede projekter 'HandiVision', 'Selvhjulpen med teknologi' og 'Baderum for Alle'.
Afsluttende seminar om implementering på Velfærdens Innovationsdag	Januar 2011	Alle aktører indenfor velfærdsteknologi med vægt på politiske beslutningstagere.	Resultater af Baderum for Alle blev opsummeret på seminaret og lovgivningsmæssige barrierer diskuteres og prioriteret i en workshop.
Udvalgte produkter præsenteres på CareWare i Aarhus	Februar 2011	Alle aktører indenfor velfærdsteknologi	Der opstilles mockup på bemandet udstillingsstand på konferencen.

Erfaringer

Brugerorienteret innovation: Konkrete erfaringer med relevans for andre

Projektets partnere har både løbende og afslutningsvist evalueret på processen og det har gjort det muligt at rette lidt til undervejs samt at opnå overblik til fremtidige projekter.

Projektorløbet overordnet: Prioritering af målgrupper har ikke været klar fra start og det har bl.a. gjort informantudvælgelsen vanskelig. Det har dog været givtigt at indlede Baderum for Alle med en omfattende diskussion af mulige målgrupper for på det grundlag at kunne foretage en prioritering – men det tog tid at få sat alle projektdeltagerne ind i mulige målgrupper, så der kunne foretages en kvalificeret udvælgelse.

Virksomhedspartnerne kunne have bidraget mere aktivt fra projektets start ved at udpege sine specialister, der kunne komme med brugbare input tidligt i processen. En sådan debriefing af specialister havde krævet hurtigere klarhed omkring målgrupper.

I projektets start var der fokus på en delvist teoretisk tilgang til brugerinddragelse. Det gjorde virksomhedspartnerne mindre motiverede for at bidrage og være en aktiv del af research og analyse, da det lå for fjernt fra dem. Det kunne dog have været en fordel for udvalgte ansatte i virksomhederne at være med ude i

felten og lære om metoder til brugerorienteret innovation, men det var der ikke allokoreret ressourcer til. Dette er problematisk, da virksomhederne ikke har fået overført store dele af erfaringerne fra projektet.

Pilotundersøgelse: Det kan anbefales at foretage en mindre pilotundersøgelse inden en større behovsafdækning, bl.a. for at få finpudset sine virkemidler og få sporet sig ind på, om det er de bedst egnede typer af informanter, som man har fundet frem til.

Hypotesedannelse: Arbejdet med at formulere hypoteser kunne være foretaget med deltagelse af alle projektets partnere. Det havde muligvis, på systematisk vis, fået flere partners viden og meninger frem i lyset og havde fået alle projektdeltagere involveret.

Research Design: Som forberedelse til behovsafdækningen blev meget detaljerede interviewguides bygget op i forhold til hypoteser med det formål at få antagelser bekræftet eller modbevist. Det har virket godt at være velforberedt; det har gjort informanterne trygge, at man på forhånd kunne fortælle om, hvad der skulle ske – også hvornår der fx ville blive videofilm – og det har gjort det nemt at huske at berøre de væsentligste antagelser.

Erfaringer

Visuelle stimuli har været yderst anvendelige til at åbne op for ikke-erkendt viden eller tabubelagte emner, og har desuden bidraget til at fastholde informanterne, også fordi interviews har været præget af variation.

Observation/folkning: Nueva agerede hjælper-føl på en institution, hvilket gav et grundigere indblik i rutiner i baderum, men generelt i forbindelse med besøg blev brugerne optaget på video, hvor de blev bedt om at vise (med tøj på, naturligvis), hvordan de benyttede baderummets faciliteter i løbet af en dag. Optagelserne hjalp med at klarlægge forskelle på, hvad brugerne siger og hvad de rent faktisk gør, men de kunne have været udnyttet bedre og bredere, fx ved at sammenholde observationer med en grundlig gennemgang af optagelser på projektmøder og dermed inddrage de øvrige projektdeltagere.

Personas: I andre projekter kunne det overvejes, om virksomheder først skal kobles på senere og da evt. få overdraget en række personas for at få kendskab til brugerbehov og -ønsker. Personas er anvendelige på mange niveauer i en virksomhed, fx inden for udvikling, marketing og salg; salgsafdelingen kan fx målrette sit materiale, sin salgsteknik og –indsats bedre.

Baderum for Alle har gennemarbejdet hele den beskrevne brugerorienterede innovationsproces, hvor ambitionen om et helhedssyn i store træk er blevet fastholdt.

Set i bakspejlet kunne innovationsprocessen have gjort det muligt at målrette delprojekter til virksomhedspartnerne tidligere i projektet. Inden for hver iteration kunne ligge en mere fokuseret/snæver behovsafdækning, idégenerering og dernæst udvikling/afprøvning. Det havde muligvis medvirket til, at endnu flere produktidéer kunne være blevet afprøvet og måske realiseret.